

COM REDUIR ELS RESIDUS DE LA TEVA EMPRESA

LA SOSTENIBILITAT COM A AVANTATGE COMPETITIU PER A PETITES EMPRESSES

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Promotores

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Diputació
de Barcelona

pimec
Mida, petita i mitjana
empreses de Catalunya

**Metrópolis
Barcelona**
Agència de
Desenvolupament
Econòmic

AMB

Cambra
de Comerç de Barcelona

CONTINGUTS

1. L'aposta per l'economia circular	02
2. La regulació en matèria de residus	03
3. Beneficis de la reducció de residus	05
4. Estratègies per a reduir residus	06
5. Eines i recursos	07
6. Idees per a reduir residus a l'empresa	08

1. L'APOSTA PER L'ECONOMIA CIRCULAR

L'economia circular busca produir béns i serveis aprofitant al màxim els recursos i reduint el consum de matèries primeres i fonts d'energia. En resum, pretén disminuir el cost ambiental de l'activitat empresarial al mínim possible.

És una alternativa al model econòmic lineal actual, que es basa en la fabricació de productes d'un sol ús. Proposa tenir en compte l'optimització dels materials i residus per allargar-ne la vida útil, a través de la reutilització, la reparació i el reciclatge.

Aquesta és una estratègia que poden d'adoptar també les petites empreses. La circularitat beneficia el planeta, però també el negoci, en millora la rendibilitat, es redueixen costos i es fomenta la innovació.

Una gran part de l'impacte mediambiental d'un producte o servei es decideix en la seva fase de disseny. Per aplicar la circularitat a l'empresa, cal incorporar la variable ambiental com un criteri més, com el cost, la utilitat o la qualitat, per exemple.

L'**ecodisseny** busca reduir l'impacte ambiental dels productes començant pel disseny dels mateixos, incorporant criteris mediambientals en la fase de concepció i desenvolupament. Cal tenir en compte tot el cicle de vida del producte, incloses la producció, utilització i retirada, i prendre decisions que minimitzin la seva repercussió en el medi ambient.

Un exemple és el raspall de dents de bambú, que ha repensat el disseny del tradicional i n'ha modificat el material principal per fer-lo biodegradable.

2. LA REGULACIÓ EN MATÈRIA DE RESIDUS

Millorar la gestió de residus a les empreses s'ha convertit en una de les claus per controlar l'impacte ambiental i social de la seva activitat. Fer aquest pas no és només una urgència, sinó també una obligació.

Per una banda, el **Reial Decret 1055/2022** estableix l'anomenada Responsabilitat Ampliada del Productor (RAP). Qualsevol empresa que utilitzi envasos o embalatges per subministrar els seus articles, és responsable dels residus que es generin després i, per tant, s'ha de fer càrrec de la seva gestió.

Això inclou envasadors, importadors, adquirents intracomunitaris, distribuïdors titulars de la seva marca i plataformes de comerç electrònic. Tots han de garantir la correcta gestió dels envasos dels seus productes un cop siguin residus.

Les empreses tenen dues obligacions:

1. Inscriure's al Registre estatal de productors de producte i declarar la informació dels envasos introduïts al mercat des de 2021.
2. Garantir la gestió dels residus d'envasos a través d'un sistema de responsabilitat ampliada del productor (SCRAP) o d'un

sistema individual (SIRAP).

A més a més, el Reial Decret estableix que sectors com el de l'hostaleria i la restauració hauran d'incorporar progressivament envasos reutilitzables en comptes d'envasos d'un sol ús. A partir del 2025 es fixaran unes quotes mínimes d'envasos reutilitzables que negocis com bars, cafeteries i restaurants, entre d'altres, hauran d'assolir.

En aquesta línia, Espanya també té previst implementar el Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn (SDDR) el novembre del 2026. Amb aquesta mesura, els clients pagaran un dipòsit addicional quan adquireixin begudes en envasos de plàstic, llaunes o brics. El dipòsit serà reemborsat al retornar l'envàs buit als punts de recollida habilitats.

2. LA REGULACIÓ EN MATÈRIA DE RESIDUS

El **Reglament Europeu d'Ecodisseny**, per altra banda, estableix un marc de requisits de disseny ecològic que han de complir els productes per entrar al mercat. S'aplicarà en la seva totalitat el 2027.

L'objectiu és aconseguir que els productes sostenibles siguin la norma, reduir-ne la petjada de carboni i també la petjada ambiental global en tot el seu cicle de vida. Afecta prioritàriament productes com el ferro i l'acer, l'alumini, el tèxtil, mobles i matalassos, pneumàtics, detergents i pintures, entre d'altres.

Aquests han de garantir que els objectes no quedaran desfasats de manera prematura per com s'ha dissenyat, s'usaran components més robustos, serà més fàcil desmuntar-los, inclouran informació sobre com reparar-lo i facilitaran l'actualització del **software**, per exemple.

3. BENEFICIS DE LA REDUCCIÓ DE RESIDUS

ESTALVIAR EN LA COMPRA D'ENVASOS

Optar per productes reutilitzables és una inversió a llarg termini.

AUGMENTAR LA PRODUCTIVITAT

La reutilització i el reciclatge t'ajudaran a estalviar temps en la gestió de residus.

REDUIR LA PETJADA ECOLÒGICA DE L'EMPRESA I EL PRODUCTE O SERVEI

És un acte de responsabilitat envers el medi ambient.

MILLORAR LA REPUTACIÓ EMPRESARIAL

La imatge de marca també es veurà beneficiada davant de la clientela.

MILLORAR LA GESTIÓ DE L'ESPAI

Reduiràs la quantitat de productes que requereixen emmagatzematge.

ALINEAR ELS VALORS DE L'EMPRESA I LES PERSONES

És una estratègia per integrar la sostenibilitat en la cultura empresarial.

COMPTAR AMB UN AVANTATGE COMPETITIU

Ho podràs posar en valor davant d'entitats financeres, en licitacions públiques o per demanar subvencions, entre d'altres.

4. ESTRATÈGIES PER A REDUIR RESIDUS

Si busques una manera senzilla d'iniciar la teva empresa en la reducció de residus, pots seguir els següents passos.

Comença per **crear un inventari dels residus que generes**. Crea una taula i apunta'ls dia a dia durant un període de temps determinat que sigui raonable per a la teva activitat empresarial. Pot ser una setmana, un mes o un trimestre, per exemple. T'ajudarà a tenir una visió realista del tipus i volum dels residus que generes.

A continuació, **fes una revisió de les compres que has fet en aquest període**. Amb les dues llistes, **fes un treball d'anàlisi** i marca tot allò que creguis possible reduir.

Decideix quins productes es poden eliminar, com per exemple els embalatges, i quins es poden substituir per d'altres de reutilitzables o pel lloguer en comptes de la compra. **Planteja't també si a alguns dels residus els pots donar una segona vida**, per exemple a través de la donació.

Un cas inspirador és el de l'empresa Emelcat, que ha establert un acord amb la seva cafeteria veïna per deixar d'utilitzar vasos de plàstic i permetre als treballadors de l'empresa endur-se el cafè amb tasses i vasos reutilitzables. Amb aquesta acció, l'últim any s'ha estalviat uns 200 vasos d'un sol ús.

La veu de l'experta

“Millorar la sostenibilitat de l'empresa és un objectiu molt ambiciós i pot semblar tan ampli que ens desmotivi treballar-lo. Sense deixar de banda l'interès i el benefici de fer un bon pla de sostenibilitat, s'ha de pensar que cada acció implementada sumarà i valdrà la pena. A poc a poc s'anirà aconseguint una millora i tota aportació servirà a l'objectiu final”.

Susana Vega, tècnica especialista en estratègia empresarial a Barcelona Activa

5. Eines i recursos

Reducció en el preu de la recollida de residus

Adherint-te a Barcelona + Sostenible, pots obtenir un descompte del 10 o 20% en el preu públic de recollida de residus comercials i industrials..

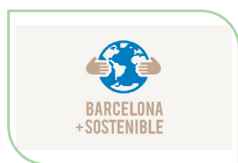
<https://www.barcelona.cat/barcelona-sostenible/ca/la-xarxa/recursos/reduccions-del-preu-public>

Assessorament en sostenibilitat

Servei d'acompanyament per integrar objectius de sostenibilitat ambiental en l'estratègia empresarial, dirigit a pimes i autònoms.

<https://empreses.barcelonactiva.cat/ca/assessorament-sostenibilitat>

Espai de materials en donació

Un portal que promou l'aprofitament de recursos entre organitzacions. Pots donar o rebre objectes com excedents de materials, mobiliari antic...

<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/la-xarxa/recursos/espai-de-materials-en-donacio>

Targetes d'usuari dels punts verds de zona

Carnets expedits per l'Ajuntament de Barcelona que atorguen el dret a un descompte d'entre el 50 i el 100% en l'ús del punt verd de zona.

<https://www.barcelona.cat/barcelona-sostenible/ca/la-xarxa/recursos/targetes-dusuari-dels-punts-verds-de-zona>

Ajuda en l'obtenció de la certificació Biosphere

L'Ajuntament de Barcelona subvenciona el cost total del procés per a empreses de la ciutat i les pertanyents al Consorci de Turisme de Barcelona.

<https://turismesostenible.barcelona/ca/barcelona-ciutat/11/situem-el-teu-negoci-a-lavantguarda-del-turisme-sostenible>

Autodiagnòstic d'economia circular

Eina gratuïta per determinar, mitjançant un test, en quin grau d'adaptació a l'economia circular es troba la teva empresa, amb recomanacions.

<https://autodiagnosticoeconomia-circular.ipyme.org/>

6. IDEES PER A REDUIR RESIDUS A L'EMPRESA

Cada sector d'activitat i empresa és diferent, però et donem algunes idees per començar a reduir els residus de la teva empresa:

- **Digitalitza documents** i evita el consum de paper.
- **Evita els productes d'un sol ús**, com gots o ampolles de plàstic. Instal·la fonts o gerres d'aigua, tasses reutilitzables, etc.
- **Optimitza l'ús d'envasos i embalatges**: opta per bosses de tela, en comptes de plàstic, per exemple.
- Opta per **matèries primeres al menys contaminants possible**, especialment pel que fa a productes químics.
- Realitza un bon **manteniment** de la maquinària i repara el que et sigui possible. Si necessites nous equips, planteja't la tecnologia reconcionada o el lloguer d'equips.
- Si introdueixes **noves tecnologies**, que siguin més **eficients** en el procés productiu.
- Instal·la **contenidors de reciclatge** a l'empresa i promou la **cultura de la reutilització i el reciclatge** entre l'equip.

L'empresa Inèdit Innova, per exemple, ha implementat diverses iniciatives, com la substitució de bombetes tradicionals per leds, i així estalvia un 15% en el consum elèctric. Actualment compra tots els productes de neteja i el cafè a granel, de manera que redueix dràsticament la generació de residus d'embalatge, i ha substituït l'ús de paper a la cuina i al bany per draps i tovalloles reutilitzables.

La veu de l'experta

“La sostenibilitat no és un tema només per a grans empreses; les petites també hi tenen molt a dir. Si en els teus valors personals hi ha la cura del medi ambient i les persones, i ets una persona treballadora autònoma o tens una petita empresa, la teva activitat també ho ha de reflectir”.

Aurora Morales, tècnica assessora d'empreses en estratègia d'innovació i sostenibilitat a Barcelona Activa

www.bizbarcelona.com

Contingut elaborat per Bizbarcelona,
amb la col·laboració de Barcelona Activa.

www.barcelonactiva.cat

